

Αθήνα, 7 Φεβρουαρίου 2023

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού

Θέμα: «Η σημασία ανάδειξης των σπηλαίων στην περιοχή των Καλεσών Ηρακλείου Κρήτης»

Ο παραδοσιακός οικισμός Καλέσα, του δήμου Μαλεβιζίου της Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου Κρήτης, είναι κτισμένος σε έναν λόφο 3 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά του Γαζίου. Ο οικισμός διαθέτει σπηλιές από την Μινωική εποχή, οι οποίες μεταγενέστερα διαμορφώθηκαν με λαξευτές καμάρες από τους Ενετούς. Ο πλούτος των λαξευτών σπηλαιώσεων θα μπορούσε να αξιοποιηθεί για την αρχαιολογική, πολιτιστική και τουριστική ανάδειξη της περιοχής. Ωστόσο, παραμένει αναξιοποίητος και σχεδόν άγνωστος.

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με ρεπορτάζ της 2^{ης} Φεβρουαρίου 2023 στο έντυπο «Η Φωνή του Μαλεβιζίου», εικάζεται πως τα σπήλαια αριθμούνται έως και 200, αρκετά εκ των οποίων έχουν μακρύ παρελθόν. Σύμφωνα με εκτίμηση του αρχιτέκτονα Ηρακλή Πυργιανάκη, κατασκευάστηκαν από το 1400 έως και το 700 π.Χ. και επρόκειτο για θαλαμοειδείς οικογενειακούς τάφους, μικρών συνήθως διαστάσεων αφού η διάμετρος τους δεν ξεπερνά τα τρία μέτρα και το ύψος τους τα 2,5 μέτρα. Σε αρκετά υπάρχουν διαμορφωμένες στα τοιχώματα και λαξευμένες εσοχές ή πεζούλια όπου τοποθετούσαν αντικείμενα με τα οποία συνόδευαν τις ταφές. Παράλληλα, σε τέτοιους τάφους τοποθετούσαν λάρνακες με τον νεκρό ή τεφροδόχους, μετά την καύση του νεκρού, καθώς η περίοδος κατασκευής των τάφων-σπηλαίων συμπίπτει με την περίοδο που οι πρόγονοι μας έκαιγαν τους νεκρούς τους και μάλιστα, όχι όλους αλλά τους πλέον επιφανείς, τους αθλητές και πολεμιστές. Για την κατασκευή των θαλαμοειδών τάφων επιλέγονταν εδάφη από μάρμες, που ήταν εύκολο να σκαφτούν. Έτσι, αρχικά σκαλίζονταν σε αυγοειδή μορφή και στη συνέχεια, για να σταθεροποιηθούν οι κοίλες εσωτερικές επιφάνειες, έβαζαν φωτιά για να δημιουργηθεί κρούστα από το καμένο χώμα που να εμποδίζει τη σκόνη να πέφτει από τα τοιχώματα των σπηλαίων. Σε μεταγενέστερους χρόνους, και με την ίδια ακριβώς τεχνική, κατασκευάζονταν σπήλαια και για άλλες χρήσεις όπως, πρόχειρη κατοίκηση, χώρους αποθήκευσης και σταβλισμού ζώων κ.α..

Με δεδομένα τα παραπάνω και σε συνδυασμό με το ότι από αρχαιολογική, πολιτιστική και αρχιτεκτονική άποψη η ανάδειξη των εν λόγω σπηλαίων θα αποτελούσε σημαντικό πόλο έλξης,

Ερωτάται η αρμόδια Υπουργός:

1. Σε ποιες ενέργειες προτίθεται να προβεί για την ανάδειξη των σπηλαίων στην περιοχή των Καλεσών Ηρακλείου Κρήτης;
2. Προτίθεται να παράσχει τους απαιτούμενους πόρους στη τοπική αυτοδιοίκηση για την ανάδειξη των σπηλαίων της περιοχής Καλεσών του Δήμου Μαλεβιζίου;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Μαμουλάκης Χάρης

Αναγνωστοπούλου Σία

Βαρδάκης Σωκράτης

Ηγουμενίδης Νίκος